

ความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังคมศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางกฤษณวรรณ กิติมคฺง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-684-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**NEEDS FOR COMPETENCY DEVELOPMENT IN THE COMPUTER
UTILIZATION OF SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS,
BANGKOK METROPOLIS**

MRS. KRITSANAWAN KITTIPADUNG

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Teaching Social Studies
Department of Secondary Education**

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

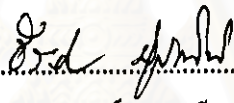
ISEN 974-331-684-1

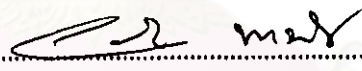
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังคมศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
โดย นางกฤษณวรรณ กิตติผดุง
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูดีวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุรนโชนิต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร)

กฤษฎาวรรณ กิติผดุง : ความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังคมศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร (NEEDS FOR COMPETENCY DEVELOPMENT
IN THE COMPUTER UTILIZATION OF SECONDARY SCHOOL SOCIAL
STUDIES TEACHERS, BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย
พานิช ; 116 หน้า. ISBN 974-331-684-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ คือ 1) เพื่อสำรวจสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ที่มีของครูสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติ ตามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา 2) ศึกษาความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังคมศึกษา ในด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และเจตคติ 3) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาและความคาดหวังในการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังคมศึกษา ตัวอย่างประชากรเป็นครูผู้สอนสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 384 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ครูสังคมศึกษาให้ความคิดเห็นว่าตนเองมีสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ด้านความรู้ด้านทักษะการปฏิบัติ น้อยที่สุดและด้านเจตคติน้อย
2. ครูสังคมศึกษามีความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ และด้านเจตคติมากทุกประการ
3. ครูสังคมศึกษาให้ความคิดเห็นว่าวิธีพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์คือ การฝึกใช้คอมพิวเตอร์บ่อยๆ การเข้าร่วมฝึกอบรมปฏิบัติการ โรงเรียนสนับสนุนให้หมวดวิชาสังคมศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ใช้งานอย่างน้อย 1 เครื่องสนับสนุนด้านบุคลากรทางคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน และความคาดหวังในการใช้คอมพิวเตอร์ของครูสังคมศึกษา คือจะทำให้โรงเรียนมีการจัดระบบสารสนเทศที่เป็นระบบและนักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูล

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา2541.....

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 3970043127 : Major: TEACHING SOCIAL STUDIES

KEY WORD : COMPETENCY DEVELOPEMENT / COMPUTER UTILIZATION /SOCIAL
STUDIES TEACHERS

KRITSANAWAN KITTIPADUNG : NEEDS FOR COMPETENCY DEVELOPEMENT IN THE
COMPUTER UTILIZATION OF SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES TEACHERS,
BANGKOK METROPOLIS THESIS ADVISOR: ASST. PROF. WALAI PANICH, D.Ed.
116 pp. ISBN 974-331-684-1

The purposes of this research were 1) to survey the competency in the computer utilization as opined by the secondary school social studies teachers in the aspects of knowledge, performance skills, and attitude, 2) to study the needs to develop the competency in utilizing the computer of secondary school social studies teachers in the aspects of knowledge, performance skills, and attitude, 3) to study the ways to develop competency and expectation in utilizing the computer of secondary school social studies teachers. The sample group which was multi-stage random selected was 384 social studies teachers in secondary schools in Bangkok metropolis. The research instrument was a set of questionnaire. The data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The results of this research were as follows:

1. social studies teachers opined that they had lowest competency in the computer utilization in the aspects of knowledge and performance skills and low competency in the attitude aspect.
2. social studies teachers higly needed to develop the competency in the computer utilization in the aspects of knowledge, performance skills and attitude.
3. social studies teachers opined that the ways to develop the competency in the computer utilization as follows : frequently practice in using computer, particpating in computer training workshop, school support for at least one set of computer in social studies division, computer specialized personnel and materials for instructional production. The expectation in utilizing the computer of social studies teachers were that systematic information organization in schools and students' ability in use of computers as information resource.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา
.....การสอนสังคมศึกษา
สาขาวิชา.....
2541
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัย พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับความเมตตา กรุณา ของท่าน อาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่สนับสนุนทุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการปรับปรุง แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูสังคมนตรีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายนี้ขอขอบคุณอาจารย์ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณอาจารย์สมบัติ สิริคงคาสกุลและอาจารย์วิสิษฐ กิติผดุง ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

กฤษฎนวรรณ กิติผดุง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน.....	8
การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน	15
การใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา.....	20
สมรรถภาพในการใช้คอมพิวเตอร์ของครู.....	22
วิธีการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
งานวิจัยภายในประเทศ.....	32
งานวิจัยต่างประเทศ.....	35
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	38
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
ประชากรและวิธีสุ่มตัวอย่างประชากร.....	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การนำเสนอข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผลการวิจัย.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	77
รายการอ้างอิง.....	78
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	84
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	85
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง.....	86
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือ.....	88
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	116

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูลและตัวอย่างประชากรครูสังกัดศึกษา.....	39
2. จำนวนและคำร้อยละของตัวอย่างประชากรจำแนกตามสถานภาพของครูสังกัดศึกษา.....	45
3. คำมีชนิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถภาพที่มีและความต้องการ การพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ด้านความรู้ของครูสังกัดศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	47
4. คำมีชนิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถภาพที่มีและความต้องการ การพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ด้านทักษะการปฏิบัติของครูสังกัดศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร.....	49
5. คำมีชนิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถภาพที่มีและความต้องการ การพัฒนา สมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ด้านเจตคติของครูสังกัดศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	51
6. จำนวนและคำร้อยละของครูสังกัดศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาสมรรถภาพ การใช้คอมพิวเตอร์ด้านด้านความรู้.....	52
7. จำนวนและคำร้อยละของครูสังกัดศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาสมรรถภาพ การใช้คอมพิวเตอร์ด้านทักษะการปฏิบัติ.....	54
8. จำนวนและคำร้อยละของครูสังกัดศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาสมรรถภาพ การใช้คอมพิวเตอร์ด้านเจตคติ.....	56
9. จำนวนและคำร้อยละของของครูสังกัดศึกษาที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังในการใช้ คอมพิวเตอร์.....	58
10. ความคิดเห็น 5 อันดับที่ครูสังกัดศึกษาต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านความรู้.....	59
11. ความคิดเห็น 5 อันดับที่ครูสังกัดศึกษาต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านทักษะการปฏิบัติ.....	60
12. ความคิดเห็น 5 อันดับที่ครูสังกัดศึกษาต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านเจตคติ.....	61
13. ความคิดเห็น 5 อันดับที่ครูสังกัดศึกษาแสดงความคาดหวังในการนำคอมพิวเตอร์ มาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน.....	62